

**PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ INTEGRACJI
„RAZEM W SZKOLE”**

**w Zespole Szkół Integracyjnych nr 1
w Katowicach**

Autorzy:

Maria BERNAD – psycholog szkolny

Ewa PODEMSKA- PNIOK – pedagog szkolny

Katowice, 2009

Wstęp

Integracyjny system kształcenia i wychowania polega na maksymalnym włączeniu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w życie szkoły, umożliwiając im dorastanie i naukę w gronie zdrowych rówieśników.

Merytorycznie - wszyscy nauczyciele są przygotowani do pracy z wykorzystaniem metod nauczania w klasach integracyjnych z dziećmi z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Technicznie – szkoła jest przyjazna w zagospodarowaniu przestrzeni, przy zlikwidowanych barierach architektonicznych.

Medycznie - oprócz pielęgniarki, zatrudnione są w Zespole Szkół osoby sprawujące opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi w sytuacjach wymagających wspomagania czynności samoobsługowych, higienicznych oraz innych związanych z organizacją procesu kształcenia.

Integracja nie dotyczy tylko dzieci niepełnosprawnych. Należy ujmować ją także jako wdrażanie dzieci sprawnych do zrozumienia potrzeb i trudności ich niepełnosprawnych rówieśników. Kształcenie w szkole integracyjnej daje szansę na rozwój społeczny i emocjonalny zarówno dzieci niepełnosprawnych jak i zdrowych. Wzajemne przebywanie z sobą, dostrzeganie i stopniowe rozumienie różnorodności, pozwala na istotne zmiany w rozwoju psychicznym, wzrost dojrzałości społecznej i emocjonalnej, rozwój empatii.

Dlatego tak istotne jest przybliżanie idei integracji już od najmłodszych lat oraz nawiązywanie i pielęgnowanie kontaktów pomiędzy osobami sprawnymi i niepełnosprawnymi. Taka postawa przynosi obu stronom nie tylko wiele satysfakcji i radości, ale przyczynia się również do tego, że otaczający świat staje się bardziej przyjazny.

Cele programu

Cel główny:

1. *Stworzenie optymalnych warunków edukacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych, służących pełnemu rozwojowi psychicznemu, społecznemu i intelektualnemu wszystkich uczniów szkoły.*

Cele szczegółowe:

1. Umożliwianie aklimatyzacji uczniów w nowoutworzonych integracyjnych klasach pierwszych szkoły podstawowej i gimnazjalnej
2. Poszerzanie wiedzy i rozwijanie empatii wszystkich uczniów w zakresie wspólnego funkcjonowania w szkole z uczniami niepełnosprawnymi.

3. Przeciwdziałanie przejawom niezrozumienia potrzeb rówieśników i nietolerancji wśród uczniów.
4. Rozwijanie umiejętności korzystania przez wszystkich uczniów z różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z własnymi potrzebami rozwojowymi.

Charakterystyka programu

Program powstał jako integralna część Szkolnego Programu Profilaktyki i jest adresowany do społeczności szkolnej szkoły integracyjnej, w której obok uczniów pełnosprawnych uczą się uczniowie niepełnosprawni.

Program ten, dzięki wykorzystaniu potencjału tkwiącego w gronie nauczycieli, będących specjalistami w zakresie działań edukacyjnych i terapeutycznych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, służy budowaniu optymalnej formuły edukacyjnej dla uczniów szkoły. Wg założeń programu konieczne jest zdobycie przez wszystkich uczestników procesu edukacyjno-wychowawczego odpowiedniego kompendium wiedzy i umiejętności, pozwalających na prawidłowe funkcjonowanie zarówno w ramach klas integracyjnych, jak i na płaszczyźnie ogólnoszkolnej.

W podstawowej formule Program obejmuje zajęcia i spotkania edukacyjne z uczniami, prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego oraz wychowawcę klasy i nauczyciela współorganizującego proces kształcenia.

Ponadto zakłada się także ścisłą współpracę z instytucjami specjalistycznymi, wspierającymi pracę szkoły oraz z rodzicami uczniów w formie konsultacji indywidualnych i spotkań zespołu wychowawczego.

Realizacja programu

Lp.	Zadanie	Adresat	Forma realizacji	Liczba godzin	Realizator
1.	Poznanie członków zespołu klasowego: – poznanie zasad i warunków funkcjonowania w zespole klasy integracyjnej; – budowanie integracji zespołu.	Uczniowie klas I integracyjnych SP i Gimnazjum.	Zajęcia w klasach	2 spotkania wg scenariuszy	Pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy klasy
2.	Przypomnienie uwarunkowań szkoły integracyjnej i zasad funkcjonowania wszystkich członków społeczności szkolnej.	Uczniowie klas II-VI SP i II – III Gimnazjum	Spotkania edukacyjne w klasach	1 spotkanie wg określonej formuły	Wychowawcy klasy
3.	Konsultacje z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, w których diagnozowani byli uczniowie klas I SP i Gimn.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klasy	Konsultacje wstępne (wrzesień) + bieżące w trakcie roku szkolnego wg potrzeb.	Min. 2 spotkania	Pedagog, psycholog,
4.	Konsultacje z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, w których diagnozowani byli uczniowie szkoły.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klasy	Konsultacje bieżące w trakcie roku szkolnego wg potrzeb.	Wg potrzeb	Pedagog, psycholog,
5.	Spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów klas I integracyjnych SP i Gimn.	Rodzice uczniów danej klasy	Spotkanie o charakterze edukacyjno-konsultacyjnym wg zapotrzebowania wychowawców	1 spotkanie	Pedagog, psycholog, wychowawcy klasy, dyrektor szkoły.
6.	Inne, np. wyjazdy, imprezy integracyjne	Uczniowie klas I gimnazjum	Impreza, wyjazd wg ustaleń wychowawców klasy	----	Wychowawcy klasy
7.	Wspólne imprezy klasowe i szkolne (Andrzejki, Mikołajki, Wigilia itp.) włączanie wszystkich uczniów w prace na rzecz klasy i szkoły.	Uczniowie wszystkich klas SP i gimnazjum			Wychowawcy klasy

Działania wspomagające program — inne formy pracy w zakresie integracji

W trakcie roku szkolnego w Zespole Szkół Integracyjnych nr 1 w Katowicach prowadzone są dodatkowe działania edukacyjne o charakterze integrującym społeczność szkolną. Aktywność nauczycieli na rzecz uczniów przejawia się m.in. poprzez prowadzenie dodatkowych zajęć i imprez pozaszkolnych.

Ponadto, realizacja Środowiskowego Programu Profilaktycznego „DZIECI TYSIĄCLECIA – INTEGRACJA”, gdzie uczniowie w różnej formie i w różnorodnych grupach zajęciowych poszerzają swoją wiedzę i umiejętności wspomagają efekty wychowawcze w zakresie integracji.

Dokumentacja

Monitorowanie działań programowych odbywa się poprzez dokonywanie odpowiednich adnotacji w dziennikach klasowych oraz w dokumentacji z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Ewaluacja

Metody ewaluacji Programu:

1. Badania ankietowe adresowane do:
 - uczniów klas I SP i Gimn.
 - Rady Pedagogicznej ZSI nr 1,
 - Rady Rodziców ZSI nr 1,
 - rodziców uczniów klas I SP i Gimn.
2. Oceny funkcjonowania klasy na podstawie arkuszy analizy pracy wychowawczej dokonanej przez wychowawcę klasy.

Termin badania ewaluacyjnego przewiduje się po roku pracy wychowawczej.